

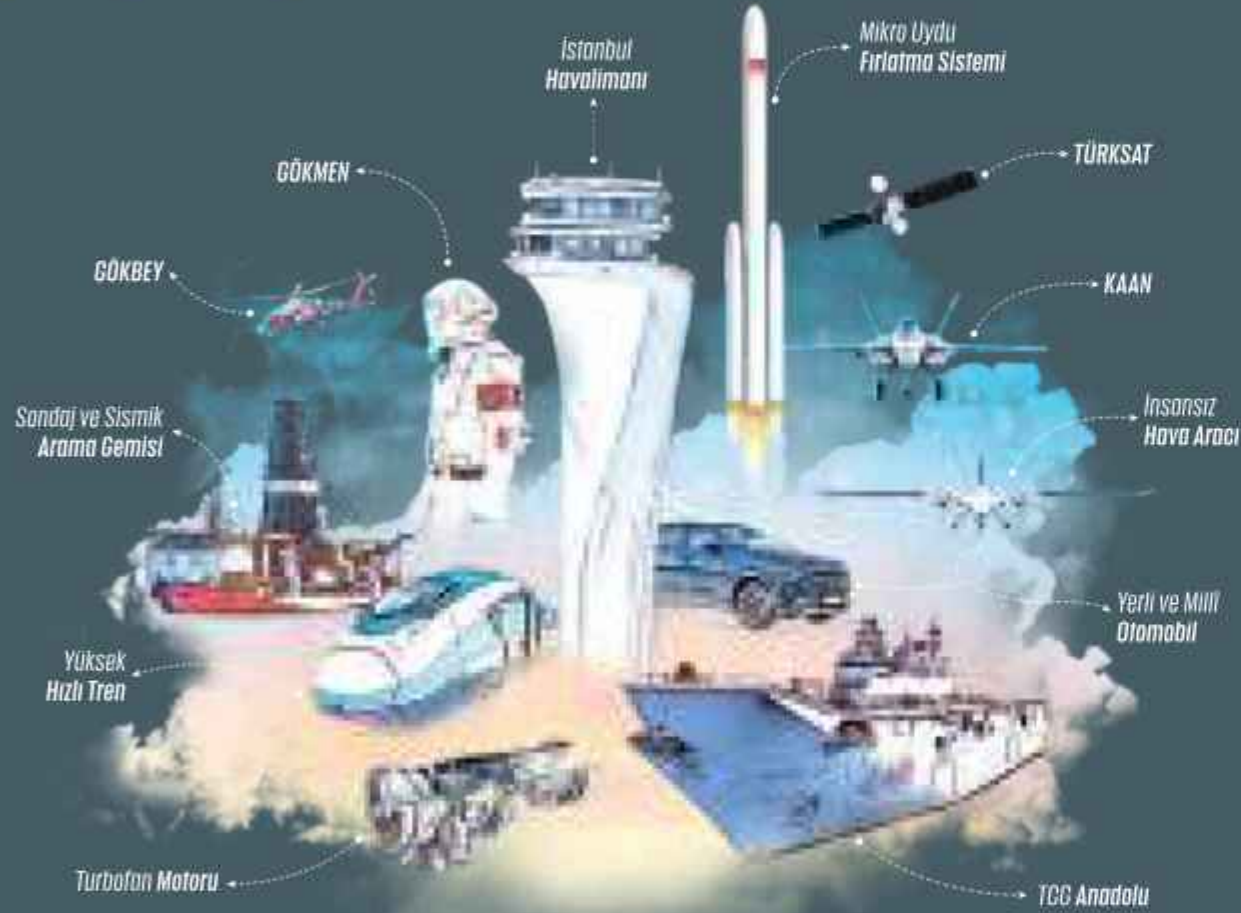
Bu kitaba sığmayan
daha neler var!

Karekodu okut, bu kitapla
ilgili EBA içeriklerine ulaş!

eBa
www.eba.gov.tr

Teknoloji Yolculuğumuz

BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA
ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin
İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşınması Zorunlu Değildir.

www.dersmateryalleri.com

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

ORTAÖĞRETİM

DERS KİTABI

Coğrafya

ORTAÖĞRETİM

COĞRAFYA

9. Sınıf

Ders Kitabı

9. Sınıf

1. ÜNİTE

COĞRAFYANIN DOĞASI

1.1. COĞRAFYA BİLİMİ

1.1.1. Coğrafya Biliminin Konusu ve Bölümleri

1.1.2. Niçin Coğrafya Öğrenmeliyiz?

1.1.3. Coğrafya Biliminin Gelişimi

► Bu ünite

- anlamı, tanımı, konusu ve felsefesi bakımından coğrafya biliminin çözümlenebilmesi;
- örnek olay ve olgular üzerinden coğrafya biliminin hayatın farklı alanlarında kullanımının anlaşılabilmesi,
- coğrafya biliminin tarihsel gelişimi ve bu gelişime önemli katkılarda bulunan bilim insanları hakkında bilgi edinilebilmesi

amaçlanmaktadır.

Ünite sizden Frayer diyagramını doldurmanız, etkinliklerdeki açık uçlu soruları cevaplamanız, öz değerlendirme formunu doldurmanız, performans görevini yaparak ilgili grup değerlendirme formunu doldurmanız, ölçme ve değerlendirme sorularını cevaplamanız beklenmektedir.

1. Ünite Ölçme ve Değerlendirme Soruları

*Bu testte cevaplamanız için farklı soru çeşitlerinden oluşan toplam 7 soru verilmiştir.
Daha fazla soruya ulaşmak için testin sonunda yer alan karekodu okutunuz.*

1 ve 2. soruları aşağıda verilen numaralandırılmış bilgilere göre cevaplayınız.

Tarihî çağlarda coğrafya biliminin gelişmesinde rol oynayan başlıca ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmelerden bazıları numaralanmış bilgi olarak aşağıda verilmiştir.

I

Uzun mesafeli deniz seyahatlerinin yapılabilir hâle gelmesi sonucunda yeni yolların bulunup birçok coğrafi keşfin yapılması ve bu seyahatlerden elde edilen bilgilerin matbaa sayesinde hızla yayılması

II

Fransız İhtilali ve Sanayi Devrimi'nin etkisiyle ekonomik, sosyal ve kültürel hayatın hızla gelişmesi

III

Yazının icadı, kentler arasında ticaretin başlaması, kültürel etkileşimin artması, felsefî düşüncenin ortaya çıkması

IV

İpek Yolu ve Baharat Yolu sayesinde ülkeler arasındaki siyasi, ticari ve kültürel ilişkilerin gelişmesi; büyük göç hareketlerinin gerçekleşmesi

1. Bilgilerin tarihî çağlara göre sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) III, IV, II, I
- B) IV, III, I, II
- C) III, II, IV, I
- D) III, IV, I, II
- E) II, IV, III, I

2. Yaptığınız sıralamanın gerekçesini aşağıya yazınız.

3-7. soruları aşağıda verilen görsele göre cevaplayınız.

Aşağıdaki görsele coğrafi ortama ait birçok unsur ve olay numaralanmış olarak gösterilmiştir.

3. Aşağıdaki tabloya görsele numaralanmış unsur ve olayların neler olduğunu, bunların oluşmasında etkili olan doğal ya da beşerî süreçleri yazınız.

Numaralar	Unsur ve Olay	Oluşmasında Etkili Olan	
		Doğal Süreçler	Beşerî Süreçler
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			

4. Görseldeki numaralanmış unsur ve olay ile bu unsur ve olayın coğrafya biliminin aşağıdaki bölümleriyle yapılan eşleştirmelerinden doğru olanları işaretleyiniz.

Numara	Coğrafya Biliminin Çalışma Alanına Girdiği Alt Dal
☐ 1	Jeomorfoloji
☐ 2	Ekonomik Coğrafya
☐ 3	Yerleşme Coğrafyası
☐ 4	Biyocoğrafya
☐ 5	Ekonomik Coğrafya
☐ 6	Ekonomik Coğrafya
☐ 7	Jeomorfoloji

5. Görseldeki beşerî süreçlerin etkisiyle oluşmuş unsur ve olaylar, doğal ortamda hangi değişimlere neden olmuştur? Açıklayınız.

6. Görseldeki beşerî süreçlerin etkisiyle oluşmuş unsur ve olayların doğal ortamda ortaya çıkaracağı çevresel riskler nelerdir? Açıklayınız.

7. Beşerî süreçlerin etkisiyle oluşmuş unsur ve olayların görseldeki mekânda ortaya çıkaracağı çevresel riskler, coğrafi bakış açısıyla tasarlanan bir arazi kullanımıyla azaltılabilir mi? Açıklayınız.

Daha fazla soruya ulaşmak için
karekodu okutunuz.

2. ÜNİTE

MEKÂNSAL BİLGİ TEKNOLOJİLERİ

2.1. HARİTA OKURYAZARLIĞI

2.1.1. Mekânın Sembolik Dili: Harita

2.1.2. Türkiye'nin Coğrafi Konumu

2.1.3. Mekânsal Bilgi
Teknolojilerinin Bileşenleri

► Bu ünite

- harita bileşenlerinden yararlanılarak çeşitli uygulamaların yapılabilmesi,
- koordinat sistemi hakkında bilgi edinilebilmesi,
- Türkiye'nin coğrafi konum özelliklerinin açıklanabilmesi,
- mekânsal bilgi teknolojilerine ait bileşenlerin çözümlenebilmesi

amaçlanmaktadır.

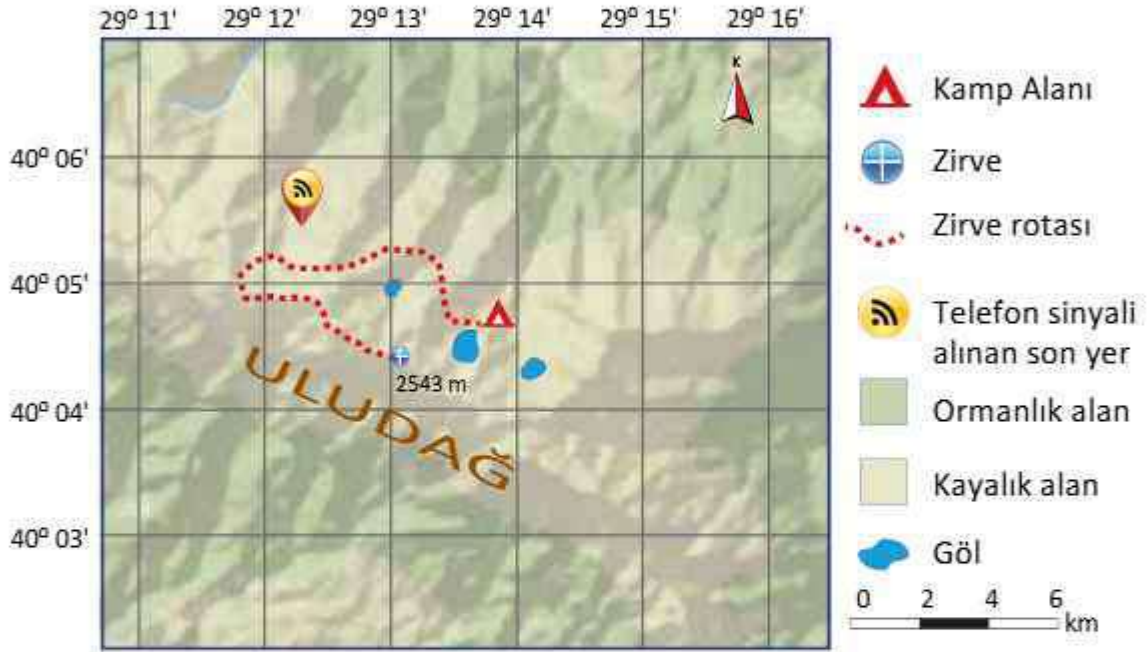
Üniteye sizden verilen etkinlikleri yaparak etkinliklerdeki kontrol listesi, öz ve grup değerlendirme formlarını doldurmanız; açık uçlu soruları cevaplamanız ve üniteyle ilgili performans görevini yerine getirmeniz beklenmektedir.

2. Ünite Ölçme ve Değerlendirme Soruları

Bu testte cevaplamamız için farklı soru çeşitlerinden oluşan toplam 7 soru verilmiştir.
Daha fazla soruya ulaşmak için testin sonunda yer alan karekodu okutunuz.

1 ve 2. soruları aşağıda verilen metin ve haritadan yararlanarak cevaplayınız.

Bir grup dağcı, Uludağ'ın zirvesine tırmanmak için belirledikleri bir noktada kamp kurmuştur. Kamp alanından zirve rotasına hareket eden dağcılar, yürüyüş sırasında ortaya çıkan yoğun sisin etkisiyle kaybolmuştur. Dağcılardan haber alınamaması üzerine arama kurtarma çalışması başlatılmıştır. Arama kurtarma ekipleri, dağcıların telefonlarından alınan son sinyalleri tespit etmiştir.

1. Arama kurtarma ekip şefi, sahadaki ekipleri doğru yönlendirebilmek için kayıp dağcılarının mutlak ve göreceli konumlarını nasıl açıklamalıdır?

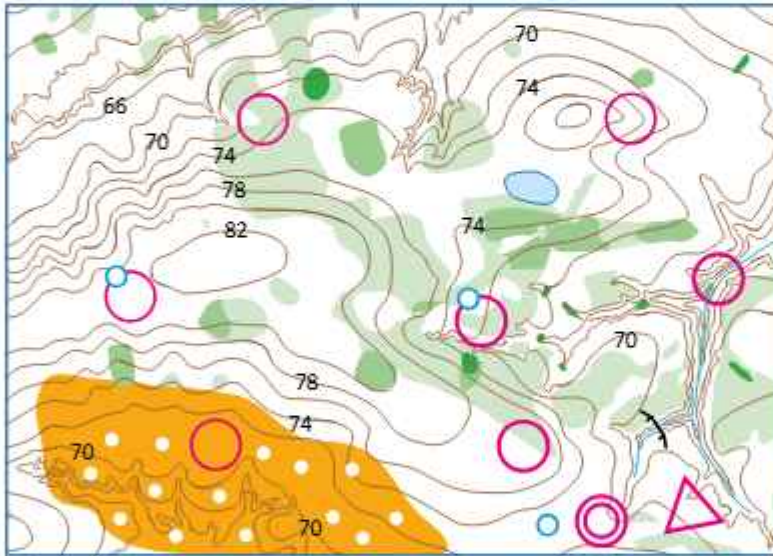
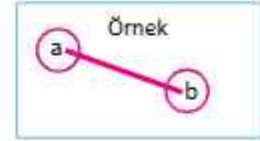
2. Dağcılarının zirve yürüyüşünü tamamlayabilmeleri ve kaybolmamaları için hangi bilgi ve donanıma sahip olmaları gerektirdi?

3 ve 4. soruları aşağıda verilen metin ve haritaya göre cevaplayınız.

Oryantiring (yönbul), bir bölgenin haritasını kullanarak belirli hedeflere sırasıyla ve en hızlı şekilde ulaşmanın amaçlandığı bir spordur. Bu spor hem harita okuma, araziyi algılama, hızlı düşünme, problem çözme gibi zihinsel becerilerin gelişmesine hem de bedensel gelişime katkı sağlar. Öryantiring için "koşarken satranç oynamak" benzetmesi yapılır.

3. Aşağıda verilen ipuçları ile oryantiring haritasındaki hedef noktalarını eşleştiriniz. Örnekteki gibi ipuçlarında verilen harfleri, hedeflerin içine yazdıktan sonra hedef noktalarını birleştirilerek parkuru çözünüz.

- Sırt üzerinde yer alır.
- Akarsu vadisi içinde yer alır.
- "b" hedefine 300 m kuş uçuşu uzaklıkta, çeşmenin yanında yer alır.
- "c" hedefinin kuzeybatı yönünde yer alır.
- Orman alanı içinde yer alır.
- 80-82 m izohipsleri arasında yer alan ve haritada yükseltisi en fazla olan hedeftir.
- Gölün güneyinde, ormanlık alanın doğusunda yer alır.

İşaretler

- △ Başlangıç noktası
- Bitiş noktası
- Hedef noktası
- Göl
- Akarsu
- Köprü
- Çeşme
- Orman

İzohips aralığı 2 metredir.
0 100 200 m

4. Oryantiring sporunun

- gözlem,
- eleştirel düşünme,
- harita okuma,
- problem çözme

becerilerinden hangilerini kazandırdığı söylenemez?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız IV

D) I ve III

E) II ve IV

5-7. soruları aşağıda verilen haritalara göre cevaplayınız.

5. Yukarıda verilen dünya haritaları arasındaki en önemli fark nedir?

6. Haritalardan hangisinin gerçeği daha iyi yansıttığı söylenebilir? Gerekçeleriyle açıklayınız.

7. Birbirinden farklı görünümlere sahip haritalar aracılığıyla ne anlatılmak istenmiştir? Ulaştığınız genellemeyi yazınız.

Daha fazla soruya ulaşmak için
karekodu okutunuz.

3. ÜNİTE

DOĞAL SİSTEMLER VE SÜREÇLER

3.1. İKLİM SİSTEMİNİ ANLAMAK

3.1.1. Hava Olayları

3.1.2. İklim Sistemi

3.1.3. İklim Türleri

3.1.4. İklim Değişiklikleri

► Bu ünite

- hava olaylarının günlük hayata etkisinin gözleme dayalı tahmin edilebilmesi,
- iklim sisteminin bileşen ve değişkenlerinin çözümlenebilmesi,
- iklim türlerine yönelik tablo, grafik, şekil ve/veya diyagram hazırlanabilmesi;
- iklim sistemindeki değişim ve sürekliliğin algılanabilmesi

amaçlanmaktadır.

Ünite

sizden verilen etkinlikleri yaparak etkinliklerdeki öz ve grup değerlendirme formlarını doldurmanız, açık uçlu soruları cevaplamanız, üniteyle ilgili performans çalışmasını yaparak öz değerlendirme formunu doldurmanız beklenmektedir.

3. Ünite Ölçme ve Değerlendirme Soruları

Bu testte cevaplamamız için farklı soru çeşitlerinden oluşan toplam 16 soru verilmiştir.
Daha fazla soruya ulaşmak için testin sonunda yer alan karekodu okutunuz.

1-3. soruları aşağıda verilen tabloya göre cevaplayınız.

Tabloda havanın hareketi nedeniyle artan ısı kaybı (rüzgârın soğutucu etkisi) verilmiştir.

Rüzgâr Şiddeti (km/sa)	Sıcaklık (°C)									
	10	5	0	-5	-10	-15	-20	-25	-30	-35
Sakin	10	5	0	-5	-10	-15	-20	-25	-30	-35
10	8	2	-3	-9	-14	-20	-25	-31	-37	-42
20	3	-3	-10	-16	-23	-29	-35	-42	-48	-55
30	1	-6	-13	-20	-27	-34	-42	-49	-56	-63
40	-1	-8	-16	-23	-31	-38	-46	-53	-60	-68
50	-2	-10	-18	-25	-33	-41	-48	-56	-64	-71
60	-3	-11	-19	-27	-35	-42	-50	-58	-66	-74
70	-4	-12	-20	-28	-35	-43	-51	-59	-67	-75

Risk: Açık cilt yüzeyinde 5 saatten az sürede rüzgâr ısırtığı oluşma ve çatlama riski var.

Artan Risk: Açık cilt yüzeylerinin 1 dakika içinde donma riski var.

Büyük Risk: Açık cilt yüzeylerinin 30 saniye içinde donma riski var.

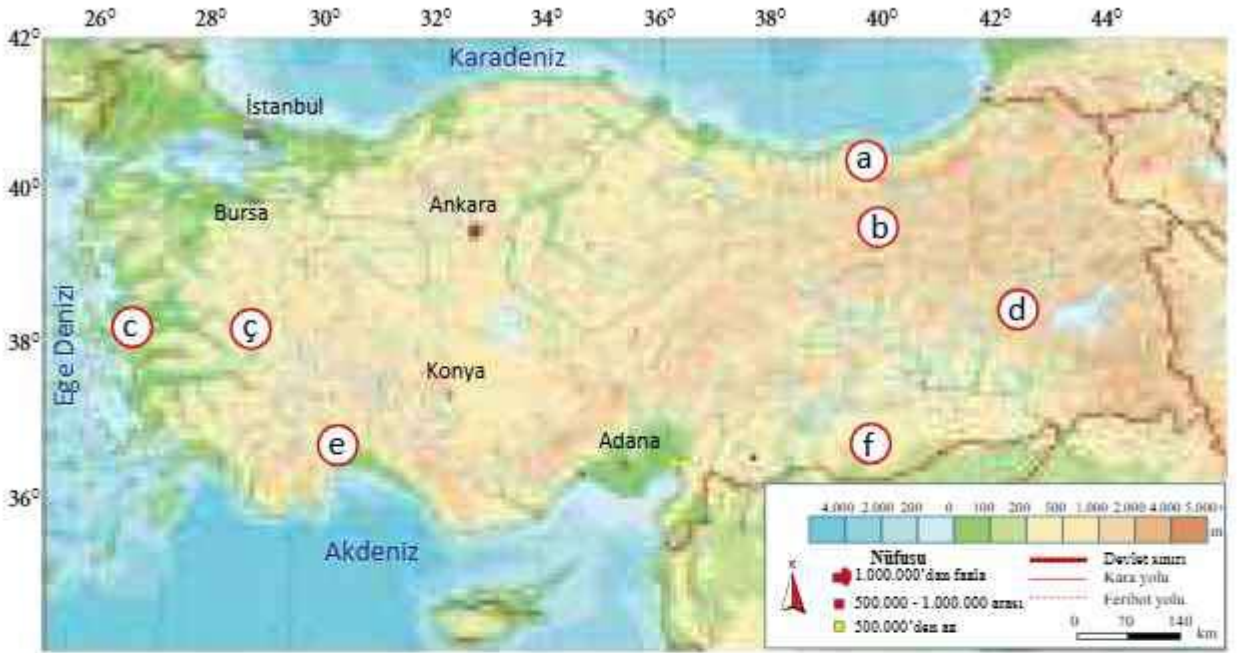
1. Rüzgârın donma riski oluşturduğu koşullarla ilgili hangi genellemeye ulaşılabilir?

2. Rüzgârın soğutucu etkisini bilmek neden önemlidir? Rüzgâr ve sıcaklık değerlerinin insan sağlığı ve sokak hayvanları için risk oluşturduğu zamanlarda neler yapılabilir?

3. Tablodaki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Rüzgâr hızı sakın ise rüzgârın soğutucu etkisi yoktur.
- B) Büyük risk olması için rüzgâr hızı 30 km/sa. üzerinde olmalıdır.
- C) Rüzgâr hızı 40 km/sa. ve sıcaklık -20 ise artan risk vardır.
- D) Sıcaklık -5 °C ve üzerinde ise rüzgâr artan risk oluşturmaz.
- E) Rüzgârın hızı 50 km/sa. ve sıcaklık -15 °C ise ısı kaybı - 41 °C'tür.

4-8. soruları aşağıda verilen harıtaya göre cevaplayınız.

4. Harıtaa a ve b ile gösterilen yerler arasındaki iklim farklılıklarının gerekçelerini açıklayınız.

5. Harıtaa c ve ç ile gösterilen yerlerde benzer iklim özelliklerinin görülmesini yer şekillerinin iklim üzerindeki etkileri açısından açıklayınız.

6. Harıtaa c ve d ile gösterilen yerler arasındaki iklim farklılıklarının gerekçelerini açıklayınız.

7. Harıtaa e ve f ile gösterilen yerlerdeki iklim koşullarının farklılaşmasında etkili olan faktörleri yorumlayınız.

8. Türkiye'nin mutlak konum özelliklerinin Türkiye'nin iklim özellikleri üzerindeki etkilerini açıklayınız.

9-14 soruyu aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Sınıf içinde yapılan bir etkinlikte öğretmen, öğrencilerinden grup hâlinde iklim grafiği oluşturmalarını istemiştir. Bu amaçla grafiğin oluşturulma yönergesini aşağıdaki gibi öğrencilerine sunmuştur.

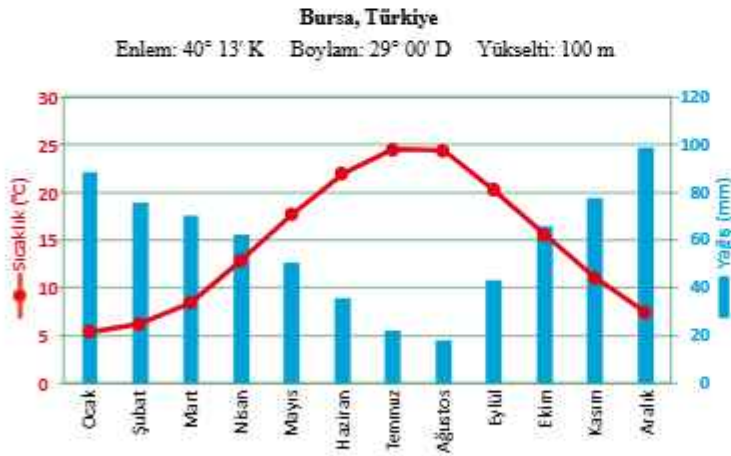
1. Adım: Tablo, grafik, şekil ve/veya diyagramın amacını belirleyiniz.
2. Adım: Tablo, grafik, şekil ve/veya diyagramın türünü ve kullanacağınız araç gereci belirleyiniz.
3. Adım: Tablo, grafik, şekil ve/veya diyagram hazırlamak için veri toplayınız.
4. Adım: Verileri sınıflandırınız.
5. Adım: Verileri görselleştiriniz.
6. Adım: Tablo, grafik, şekil ve/veya diyagramları uygun yerde kullanınız.

9. Gruptaki öğrenciler, yapacakları iklim grafiğinin amacına yönelik aşağıdaki gibi farklı fikirler sunmuşlardır.

Bu fikirlerden hangisi veya hangileri grafiğin amacı olabilir? (Birden fazla seçim yapabilirsiniz.)

- ☐ İklim istasyonuna ait sayısal verileri görselleştirmek ve iklim özelliklerinin kolayca açıklanabilir hale getirmek
- ☐ İklim istasyonunda yağış ve sıcaklıkta zamana bağlı değişimleri görebilmek
- ☐ İklim istasyonundaki biyoçeşitliliği görselleştirebilmek
- ☐ İklim istasyonundaki haftalık hava durumunu raporlaştırabilmek
- ☐ İklim istasyonundaki beşerî etkenleri açıklayabilmek

10. Gruptaki öğrenciler, iklim verilerini görselleştirmek için örnek olarak aşağıdaki grafiği kullanmaya karar vermişlerdir.

Bu grafiği seçmelerinin iklim verilerini görselleştirmedeki avantajları nelerdir?

11. Grup, iklim grafiğinin türünü belirledikten sonra iklim istasyonuna ait verileri toplamıştır.

Buna göre

- I. Güvenli hizmet sunan genel ağ sayfaları (gov, edu uzantılı)
- II. Bilimsel makaleler
- III. Bilimsel kitaplar

kaynaklarından hangileri, iklim verilerinin elde edilmesinde güvenilir niteliğe sahiptir?

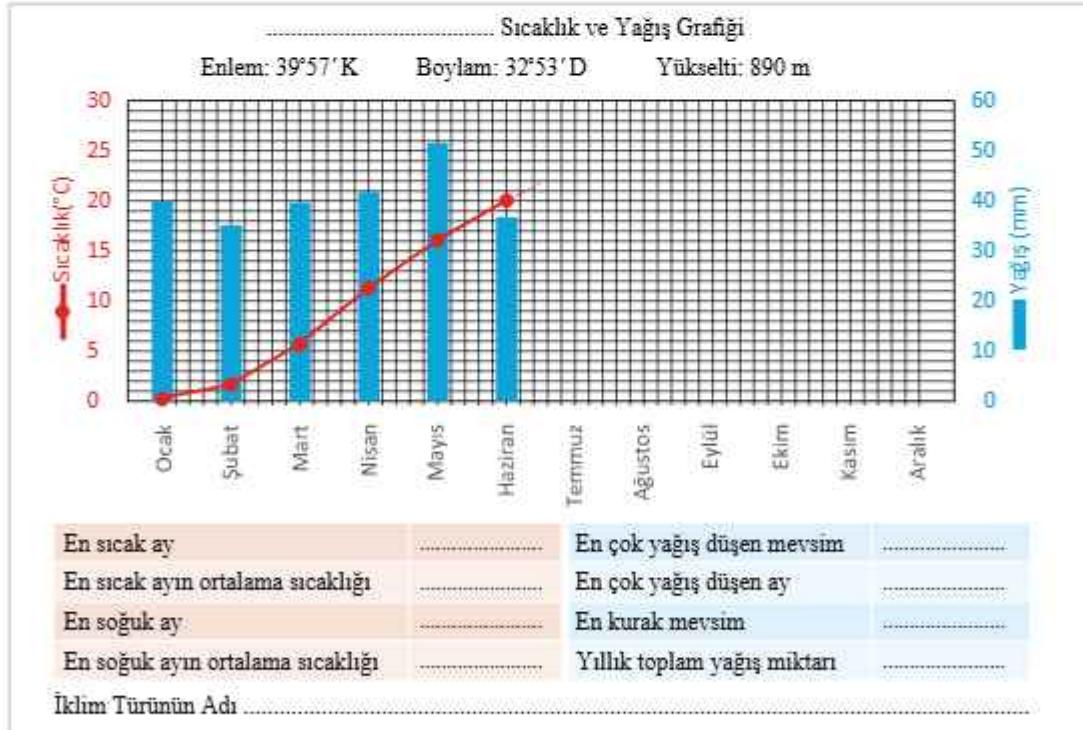
- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

12. Grup, güvenilir kaynaklardan iklim verilerini elde etmiş ve buna göre aşağıdaki tabloda kullanacağı verileri sınıflandırmıştır.

		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıllık
Ölçüm Periyodu (1927 - 2023)														
A	Ortalama Sıcaklık (°C)	0,3	1,7	5,7	11,3	16,1	20,0	23,4	23,5	19,0	13,2	7,3	2,6	12,0
B	Ortalama En Yüksek Sıcaklık (°C)	4,3	6,5	11,5	17,4	22,4	26,6	30,3	30,5	26,1	20,0	13,1	6,6	17,9
C	Ortalama En Düşük Sıcaklık (°C)	-3,2	-2,2	0,7	5,4	9,7	13,0	15,9	16,1	11,9	7,2	2,6	-0,7	6,4
D	Ortalama Güneşlenme Süresi (saat)	2,6	3,8	5,0	6,4	8,2	9,8	11,1	10,6	9,1	6,7	4,6	2,6	6,7
E	Ortalama Yağışlı Gün Sayısı	12,20	11,11	10,77	11,12	12,32	8,89	3,52	2,72	4,02	6,85	8,15	11,67	103,3
F	Aylık Toplam Yağış Miktarı Ortalaması (mm)	39,9	35,1	39,7	41,8	51,4	36,7	14,1	12,7	17,9	27,1	31,8	44,2	392,4
G	En Yüksek Sıcaklık (°C)	18,4	21,3	27,8	31,6	34,4	37,0	41,0	40,5	39,1	33,3	24,7	20,4	41,0
H	En Düşük Sıcaklık (°C)	-24,9	-24,2	-19,2	-7,2	-1,6	3,6	4,5	5,5	-1,5	-9,6	-17,5	-24,2	-24,9

Bu tabloda harflerle belirtilen verilerden hangileri iklim grafiğini yapmak amacıyla grup tarafından kullanılmıştır? (Birden fazla seçim yapabilirsiniz.)

13. Grup, seçilen iklim grafiğinin türüne göre verileri aşağıdaki grafikte görselleştirmiştir.

Hazırlanan grafik ve tabloda eksik olan bilgileri doldurunuz.

14. Grup tarafından oluşturulan iklim grafiğinin kullanım amaçlarıyla ilgili örnekler veriniz.

.....

.....

15-17. soruları metinde verilen bilgilere göre cevaplayınız.

Kuzey yarım kürenin ılıman kuşağında yıllık ortalama sıcaklığın 1 °C artması durumunda

- Bitki topluluklarının kuzeye doğru 100-170 kilometre yer değiştirmek zorunda kalacağı,
- Yüksek dağların Alpin kuşağında yaşayan bitki topluluklarının (kardelen, menekşe, yıldız çiçeği, zambak vb.) daha yükseklerle göç etmenin mümkün olmaması nedeniyle yok olacağı,
- Değişen sıcaklık durumlarına uyum sağlayamayan bitkilerin kendi iklims koşullarına uygun alanlara göç etmesinin göç yolları üzerinde bulunan büyük kentler, asit yağmurları vb. nedenlerle daha da zorlaşacağı,
- Orman yangınlarının sıklığında ve dağılımında sıcaklık ortalamalarının yükselmesi, sıcaklık dalgalanının artması nedeniyle artışların yaşanacağı

öngörülmektedir.

15. Kuzey yarım kürenin ılıman kuşağında yıllık ortalama sıcaklığın 1 °C artması durumunda aşağıdaki ülkelerden hangisi bu durumdan daha az etkilenir?

- A) İtalya
- B) Kırgızistan
- C) Portekiz
- D) Sudan
- E) Türkiye

16. Aşağıdakilerden hangisi, sıcaklık değişimlerinin Alpin dağ kuşağında göçe imkân vermemesinden dolayı yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan bitkilerden değildir?

- A) Kaktüs
- B) Kardelen
- C) Menekşe
- D) Yıldız çiçeği
- E) Zambak

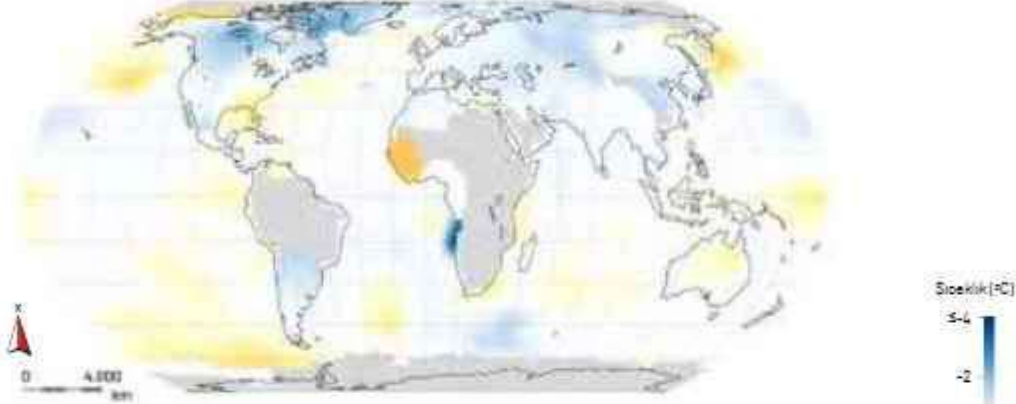
17. Yıllık ortalama sıcaklık değerlerinde meydana gelebilecek artışların en fazla etkilediği afet türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Depremler
- B) Fırtınalar
- C) Heyelanlar
- D) Orman yangınları
- E) Tsunamiler

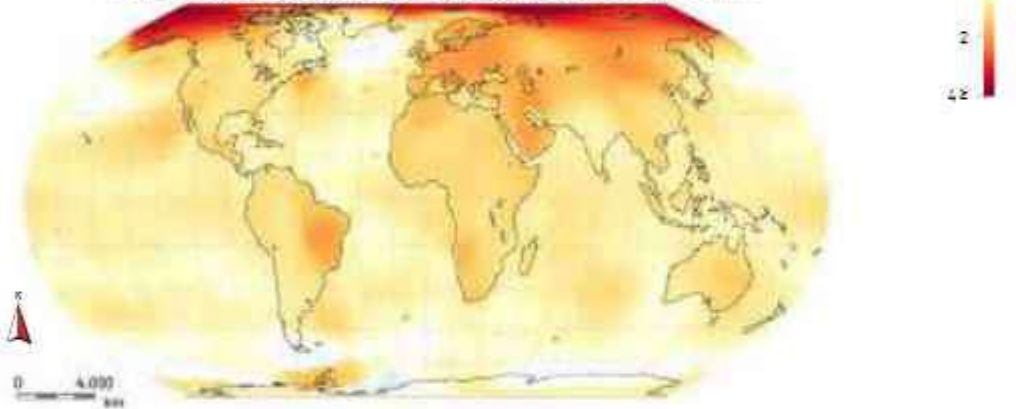
18-21. soruları aşağıda verilen haritalara göre cevaplayınız.

Aşağıda 1880-1884 ile 2015-2019 yıllarına ait dünya sıcaklık değişim haritaları verilmiştir.

Dünya sıcaklık ortalamaları değişimi haritası (1880-1884)

Dünya sıcaklık ortalamaları değişimi haritası (2015-2019)

18. Her iki haritada verilen tarih aralıklarında Dünya sıcaklık ortalamalarında nasıl bir değişim yaşanmıştır? Açıklayınız.
19. Verilen tarih aralıklarında sıcaklık ortalamalarında yaşanan değişimin kuzey yarım kürede daha belirgin olmasının nedenleri nelerdir?
20. Haritalarda verilen tarih aralıklarında kuzey yarım kürenin sıcaklık ortalamalarında yaşanan artışın mevsim döngüleri üzerindeki etkileri nelerdir?
21. Kuzey yarım kürede mevsim döngülerinde yaşanan değişimin etkileri nelerdir?

4. ÜNİTE

BEŞERÎ SİSTEMLER VE SÜREÇLER

4.1. NÜFUS DİNAMİKLERİ

4.1.1. Nüfusun Tarihsel Değişimi ve Geleceği

4.1.2. Nüfusun Dağılışı ve Hareketleri

4.1.3. Demografik Dönüşüm Süreci ve Nüfus Piramitleri

4.1.4. Nüfus Politikaları

► Bu ünite

- nüfusun tarihsel değişimi, demografik dönüşüm süreci ve nüfus piramitlerinin tablo ve grafikler üzerinden yorumlanabilmesi;
- haritalardan yararlanılarak nüfusun dağılışı ve bu dağılışı etkileyen faktörlerle ilgili çıkarım yapılabilmesi,
- coğrafi sorgulama yapılarak nüfusla ilgili fırsat ve sorunların nüfus politikaları üzerindeki etkisinin sorgulanabilmesi

amaçlanmaktadır.

Üniteye sizden verilen etkinlikleri yaparak etkinliklerdeki öz ve grup değerlendirme formlarını doldurmanız, açık uçlu soruları cevaplamanız ve üniteyle ilgili performans çalışmasını yaparak öz değerlendirme formunu doldurmanız beklenmektedir.

4. Ünite Ölçme ve Değerlendirme Soruları

Bu testte cevaplamamız için farklı soru çeşitlerinden oluşan toplam 12 soru verilmiştir. Daha fazla soruya ulaşmak için testin sonunda yer alan karekodu okutunuz.

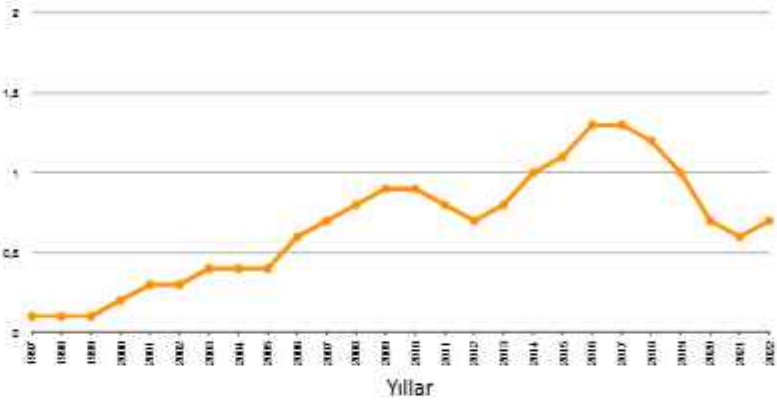
1-3. soruları aşağıda verilen grafiğe göre cevaplayınız.

İsveç; aile hayatı ve çocukların refahını merkeze alan, başarılı nüfus politikasıyla nüfus artış hızı düşük olan gelişmiş ülkeler için model ülkedir. İsveç'in uyguladığı nüfus politikası; ailenin önemi ve ekonomik güvenliği, çocuk hakları ve cinsiyet eşitliği temeli üzerine oturulmuştur.

Doğurganlık oranı ve nüfus artış hızının yükseltilmesi için doğum sonrasında hem anne hem de babaya ücretli izin (60 günü zorunlu izin), ebeveyn ve çocuk yardımı, konut yardımı, çocuklara kreşte

gündüz bakım hizmeti, ücretsiz sağlık hizmeti ve diş bakımı, çocuğun hastalığı durumunda yılda 60 güne kadar bakım izni, ücretsiz okul öncesi eğitim gibi olanaklar devlet tarafından sağlanmaktadır. İsveç, çoğu Avrupa ülkesinin aksine son 20 yılda nüfus artış hızını yükseltmeyi başarmıştır.

Nüfus Artış Oranı (%)

İsveç'in 1997-2022 yılları arası nüfus artış oranları, Dünya Bankası, 2023

1. İsveç'te nüfus artış hızını yükseltme politikasıyla ilgili olarak

- I. Aile planlaması ve doğum kontrolü uygulanması
- II. Ücretsiz ve kaliteli sağlık hizmetinin sağlanması
- III. Çocuklar için kreş hizmeti verilmesi
- IV. Evlenme yaşının yükseltilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

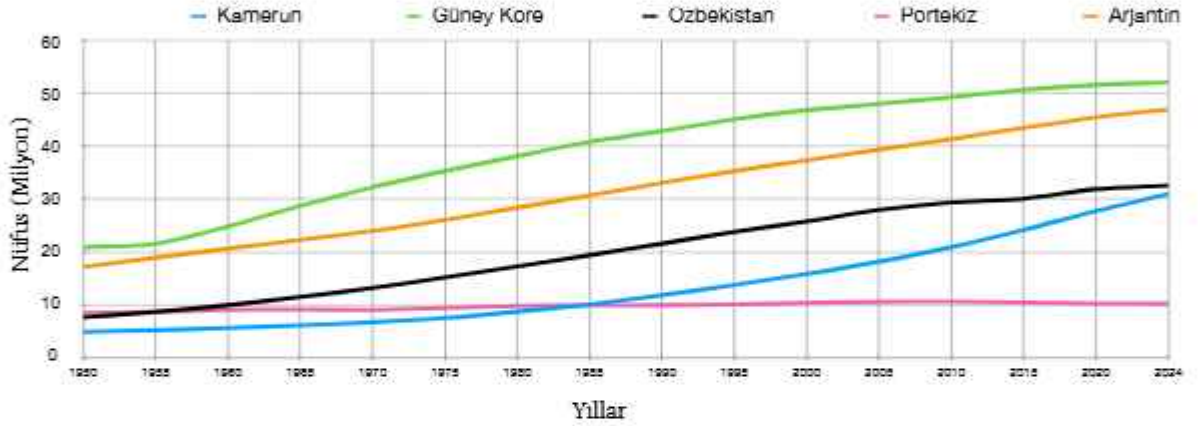
2. İsveç'te nüfus artış hızını yükseltme politikasındaki hangi uygulama, babaların çocuk sorumluluğunu üstlenmesi ve cinsiyet eşitliği ilkesiyle ilgilidir?

3. İsveç'te devlet, nüfus artış hızını yükseltme politikasını hayata geçirmek için en çok hangi kuruma önem vermiştir?

4-6. soruları aşağıda verilen tablo ve grafiğe göre cevaplayınız.

Ülke	Nüfus	Nüfus Artış Hızı (%)	Doğal Nüfus Artış Hızı (%)	Doğurganlık Hızı	Doğum Oranı (%)	Ölüm Oranı (%)	Ortalama Ömür
Kamerun	30.996.384	2,71	2,74	4,44	34,7	7,4	64,2
Güney Kore	52.081.799	0,21	-0,05	1,12	7,0	7,4	83,4
Özbekistan	36.520.593	1,43	1,54	2,76	20,5	5,1	76,2
Portekiz	10.207.177	-0,14	-0,29	1,45	8,0	10,9	81,9
Arjantin	46.994.384	0,79	0,80	2,15	15,2	7,3	78,8

Yıl: 2024

4. Tablo ve grafik incelendiğinde verilen ülkelerle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangilerinin yapılabileceğini kutuların içine (✓) işareti koyarak belirtiniz.

- ☐ Verilen yıllar içinde nüfus miktarı en az değişim gösteren Portekiz'dir.
- ☐ Verilen yıllar içerisinde nüfusu en fazla artan ülke Arjantin'dir.
- ☐ Tabloya göre Güney Kore ve Portekiz göç almıştır.
- ☐ Doğurganlık hızı arttıkça ortalama ömür süresi düşer.
- ☐ Doğum oranının yüksek olduğu ülkelerde ölüm oranı da yüksektir.
- ☐ Verilen yıllar içinde Kamerun'un nüfus artış hızı Özbekistan ve Portekiz'den fazladır.

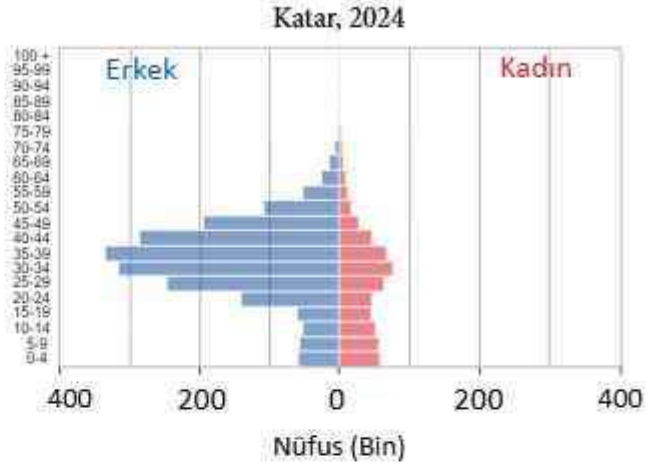
5. Kamerun ve Güney Kore'nin nüfus artış hızının birbirinden farklı olmasında etkili olan demografik özellikler nelerdir? Tablodaki verilerden yararlanarak değerlendiriniz.

6. Ülkelerin demografik verilerini dikkate alarak ülkeleri gelişmişlik seviyelerine göre sınıflandırınız. Sınıflandırmadaki gerekçelerinizi yazınız.

7-9. soruları aşağıda verilen grafiğe göre cevaplayınız.

7. Katar'a alt nüfus piramidiyle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangilerinin yapılacağı kutuların içine (✓) işaretli koyarak belirtiniz.

- ☐ Bebek ölüm oranı fazladır.
- ☐ Ülke işçi göçü almıştır.
- ☐ Yaşlı nüfus oranı fazladır.
- ☐ Ortalama yaşam süresi yüksektir.
- ☐ 40-45 yaş grubundaki nüfus 300 binden fazladır.
- ☐ Doğal nüfus artışını yükseltmeye yönelik politika izlemiştir.

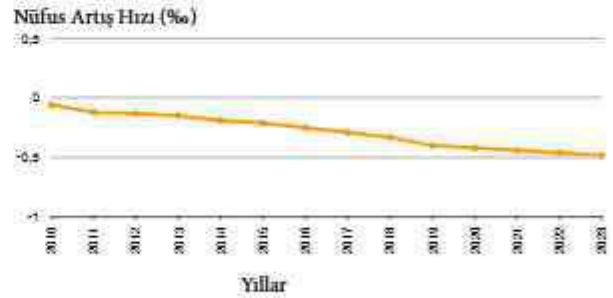
8. Katar, piramitle göre hangi nüfus politikasını uygulamaktadır?

9. Katar'ın izlemiş olduğu nüfus politikasının ortaya çıkaracağı fırsat ve sorunları gerekçeleriyle yazınız.

10. soruyu aşağıda verilen grafiğe göre cevaplayınız.

10. Yandaki grafikte Japonya'nın 2010-2023 yılları arasındaki nüfus artış hızı verilmiştir.

Buna göre Japonya'nın demografik özelliklerini fırsat ve sorunlar açısından değerlendiriniz.

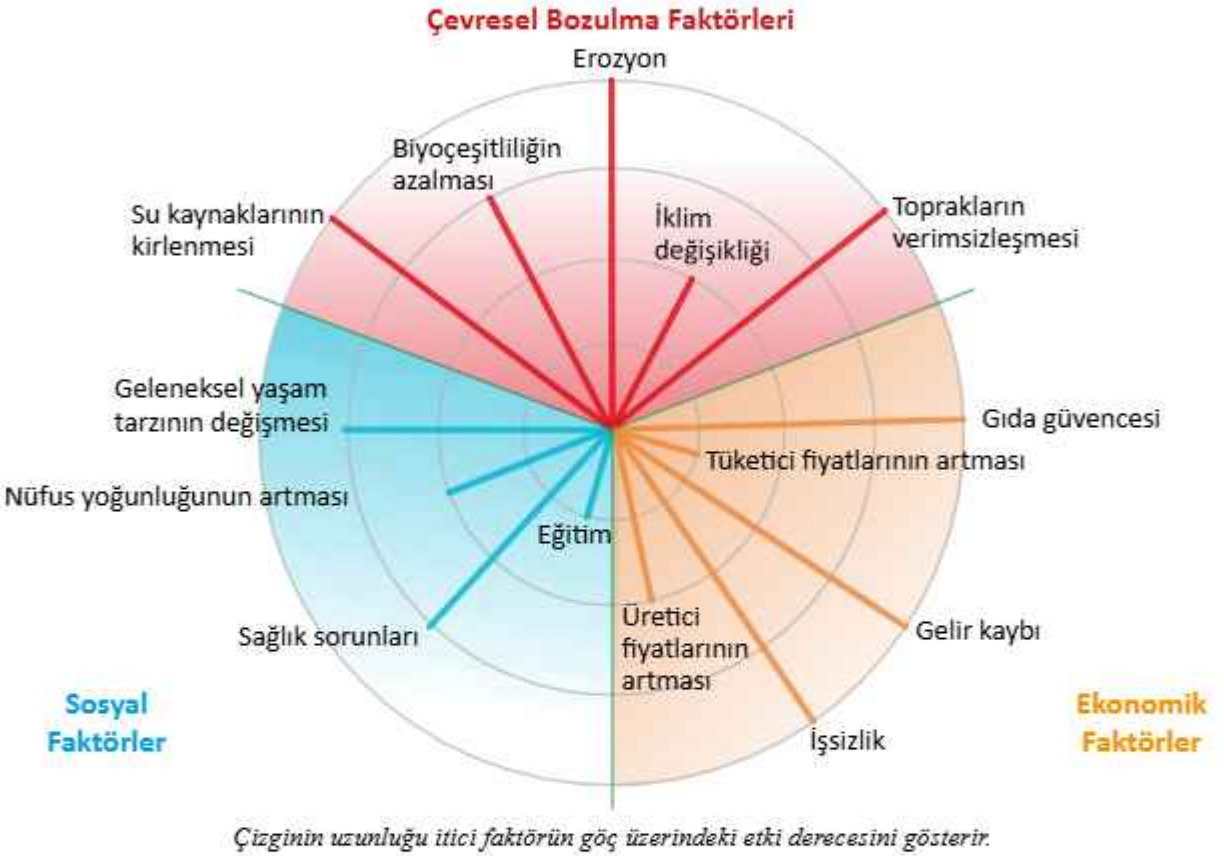

Japonya'nın 2010-2023 yılları arası nüfus artış hızı CENSUS, 2024

11 ve 12. soruları aşağıda verilen metin ve grafiğe göre cevaplayınız.

Amazon ormanlarında hızla artan ormansızlaşma, bir yandan ekosistemi etkilerken diğer taraftan bu bölgede yaşayan milyonlarca insanı tehdit etmektedir. Ormanların tahrip edilmesi, geçim kaynaklarının kaybedilmesine ve sosyal sorunlara neden olmaktadır. Bu durum; Brezilya, Peru, Bolivya gibi ülkelerde tropikal yağmur ormanları içindeki kırsal yerleşmelerde yaşayan insanları kentlere doğru göçe zorlamaktadır.

Aşağıdaki grafikte Amazon bölgesinde ormansızlaşma sonucunda ortaya çıkan göç üzerinde etkili olan itici faktörlere yer verilmiştir. Bu faktörler; çevresel, sosyal ve ekonomik nedenler olarak sınıflandırılmıştır.

10. Grafiğe göre Amazon bölgesinde yaşanan göçle ilgili aşağıdakilerden hangileri söylenebilir? Kutuların içine (✓) işareti koyarak belirtiniz.

- ☐ Kırdan kente göç üzerinde en az etkili olan sosyal faktör eğitim olmuştur.
- ☐ Göç üzerinde ekonomik faktörlerin etkisi çevresel faktörlerden fazladır.
- ☐ Göç; Brezilya, Peru ve Bolivya'da gecekondulaşmaya neden olmaktadır.
- ☐ Doğal ortamdaki değişimler göçün itici bir faktördür.

11. Ormansızlaşma sonucunda yaşanan göçün göç veren ve göç alan yerlerde ortaya çıkardığı fırsat veya sorunlar nelerdir? Açıklayınız.

Daha fazla soruya ulaşmak için
karekodu okutunuz.

5. ÜNİTE

EKONOMİK FAALİYETLER VE ETKİLERİ

5.1. EKONOMİK FAALİYETLERİ ETKİLEYEN COĞRAFİ FAKTÖRLER

5.1.1. Ekonomik Faaliyetleri Etkileyen Doğal Faktörler

5.1.2. Ekonomik Faaliyetleri Etkileyen Beşerî Faktörler

► Bu ünite

- doğal ve beşerî faktörlerin ekonomik faaliyetlere etkilerinin sorgulanabilmesi

amaçlanmaktadır.

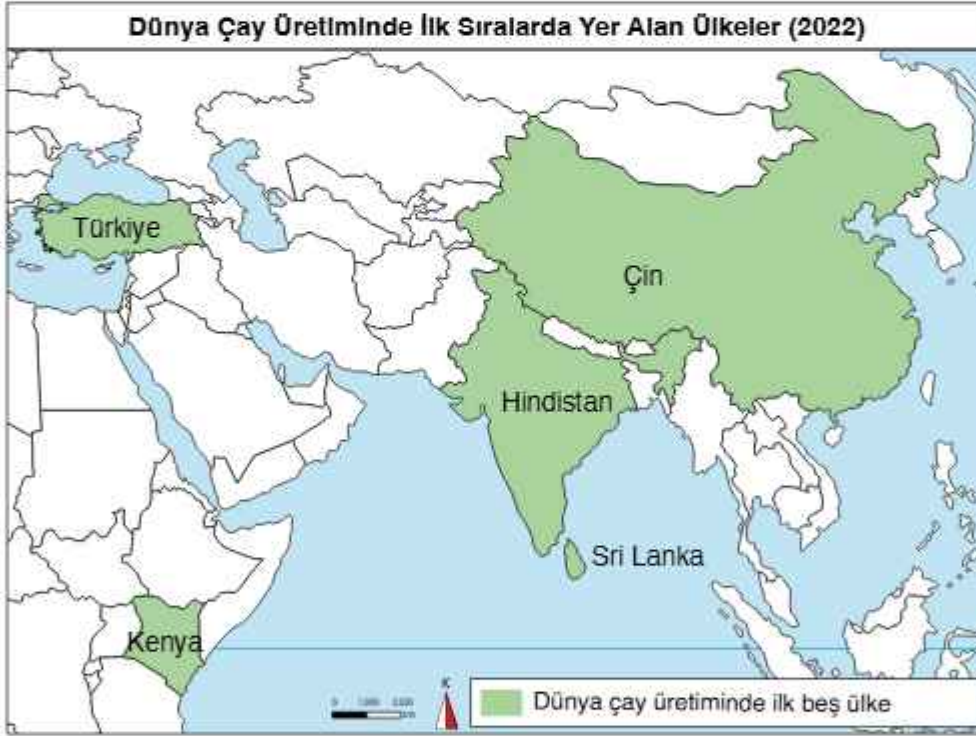
Ünite sizden giriş çıkış kartını (KWL) doldurmanız, performans görevini yaparak bu görevle ilgili öz değerlendirme formunu doldurmanız, ünite sonundaki ölçme ve değerlendirme sorularını cevaplamanız beklenmektedir.

5. Ünite Ölçme Değerlendirme Soruları

*Bu testte cevaplamamız için farklı soru çeşitlerinden oluşan toplam 6 soru verilmiştir.
Daha fazla soruya ulaşmak için testin sonunda yer alan karekodu okutunuz.*

1-6. soruları aşağıda verilen metin ve haritalara göre cevaplayınız.

İlk defa Çin ve Hindistan'da yetiştirilmeye başlanan çay, özel iklim isteği nedeniyle her yerde yetiştirilemez. Çay, en iyi şekilde deniz seviyesinden 2200 metre yüksekliğe kadar olan nemli ve bol yağışlı alanlar ile kireçsiz topraklarda yetişmektedir. Çayın yetiştirme alanlarının yıllık sıcaklık ortalaması, 14 °C'tan düşük olmamalıdır. Dünya üzerinde 42° kuzey ile 30° güney enlemleri, çay bitkisinin son yetiştirme sınırlarıdır. Çay üretiminde Çin, Hindistan, Kenya, Türkiye ve Sri Lanka ilk sıralarda yer almaktadır. Türkiye'de çay üretimi 2022 yılında sırasıyla Rize, Trabzon, Artvin, Giresun ve Ordu illerinde gerçekleştirilmiştir (TÜİK, 2023). Rize, Trabzon, Artvin, Giresun, Ordu gibi engebeli arazilere sahip alanlarda yapılan çay tarımında iş gücü ihtiyacı fazladır. Çayın toplanması, fabrikaya ulaştırılması ve işlenmesinde insan emeği gereklidir. Çay işleme fabrikaları, çay bitkisinin hasat edildikten hemen sonra fabrikaya ulaştırılması ve işlenmesi için üretim alanlarının yakınında kurulmuştur.

1. Kenya ve Türkiye’de çay tarımının yapılmasıyla ilgili

- I. Topoğrafik özellikler
- II. Yağış rejimi
- III. Yıllık sıcaklık ortalamaları
- IV. Ekvator’a uzaklık

nedenlerinden hangileri ortaktır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) III ve IV

2. Verilen metin ve haritadaki bilgilere göre aşağıdaki sorulardan hangilerine cevap verilebilir? (Birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz.)

☐	Dünyada en fazla çay üreten ülkeler hangileridir?
☐	Türkiye’de çay tarımı en fazla nerelerde yapılmaktadır?
☐	Çay ithalatında önde gelen ülkeler hangileridir?
☐	Dünyada çayın yetişmesini etkileyen coğrafi faktörler nelerdir?
☐	Dünyada çay tüketiminin en çok olduğu ülkeler hangileridir?
☐	Çay tarımında makine kullanılamamasının nedenleri nelerdir?
☐	Çay tarımı başka hangi sanayi sektörleriyle ilişkilidir?
☐	Çay üretiminin her yerde yapılamamasının nedenleri nelerdir?

3. Bu ülkelerde çay üretiminin fazla olmasını sağlayan benzer doğal faktörler neler olabilir?

4. Dünyada çay üretimindeki iş gücü ihtiyacının fazlalığı, üretim yapılan bölgelerdeki nüfusu nasıl etkilemiş olabilir?

5. Çay üretiminin neden her yerde yapılamayacağına yönelik elde ettiğiniz sonuçlar nelerdir?

6. Ordu, Giresun, Trabzon ve Artvin’de çay üretimini artırmak için neler yapılabilir?

Daha fazla soru çözmek için
ek sorulara karekodu okutarak
ulaşabilirsiniz.

6. ÜNİTE

AFETLER VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE

6.1. AFETLER

6.1.1. Tehlike, Risk ve Afet

6.1.2. Afet Türleri

6.1.3. Bütüncül Afet Yönetimi

► Bu ünite

- tehlike, risk ve afet kavramlarının çözümlenebilmesi;
- afetlerin sınıflandırılabilmesi,
- bütüncül afet yönetimi uygulamalarının şekil ve diyagramlar aracılığıyla yorumlanabilmesi

amaçlanmaktadır.

Ünite
sizden çalışma
yapraklarındaki
soruları cevaplamaz,
üniteyle ilgili
performans
görevini yaparak
öz değerlendirme
formunu doldurmanız,
ölçme ve değerlendirme
sorularını cevaplamaz
beklenmektedir.

6. Ünite Ölçme ve Değerlendirme Soruları

Bu testte cevaplamamız için farklı soru çeşitlerinden oluşan toplam 9 soru verilmiştir. Daha fazla soruya ulaşmak için testin sonunda yer alan karekodu okutunuz.

1 ve 2. soruları aşağıdaki metin ve görsellere göre cevaplayınız.

Shenzhen (Şencen), Çin'in en büyük şehirlerinden ve sanayi merkezlerinden biridir. Şehirdeki sanayi alanlarının birinde 21.12.2015 tarihinde toprak kayması meydana gelmiş ve bu olay, yaklaşık 380 bin m²'lik bir alanda etkili olmuştur. 33 binanın zarar gördüğü ve çok sayıda insanın hayatını kaybettiği bu olayın pazar günü meydana gelmesi, daha kötü sonuçların ortaya çıkmasını engellemiştir. Yetkililerden alınan bilgiye göre eski bir taş ocağında insanlar tarafından oluşturulan devasa bir toprak yığını ve inşaat kalıntıları, yağışlar sonucunda çökmüştür.

Taş ocağı

Kasım-2013

İnşaat ve hafriyat atıkları

Kasım-2014

Afet sonrası

Aralık-2015

1. Yerleşim alanlarının bulunduğu bölge için tehlike, risk ve afet kavramları aşağıdakilerin hangisinde doğru açıklanmıştır?

- Toprak kayması, bölgedeki yerleşim alanları için tehlike oluşturmaktadır. Bu bölgede erken uyarı sistemlerinin bulunmaması, toprak kaymasına dirençli yapıların inşa edilmemesi, tahliye planlarının olmaması gibi unsurlar risk; toprak kaymasının can ve mal kaybına yol açması ise afet olarak nitelendirilir.
- Bölge, toprak kayması potansiyeli nedeniyle yerleşim merkezleri için tehdit; acil müdahale tedbirleri ve iyileştirme faaliyetleri konularında da risk oluşturmaktadır. Doğa olaylarının bölgenin altyapısı üzerindeki uzun vadeli etkileri ise afet kavramıyla ifade edilir.
- Bölgedeki yerleşim alanını etkileyen toprak kayması, sonuçları itibarıyla tehlike oluşturur. Tahliye planlarının etkinliğinin değerlendirilmesi risk, yerleşim alanlarının toprak kaymasına tepki verme konusundaki hazırlığı ise afet olarak değerlendirilir.
- Yerleşim alanının toprak kaymasına karşı savunmasızlığı bölgede tehlike oluşturur. Bu alanlarda meydana gelen ekonomik kayıplar risk, doğa olaylarının gerçekleşme olasılığı ise afet olarak ifade edilir.
- Bölgedeki yerleşim alanlarında söz konusu doğa olaylarına karşı alınan tedbirler tehlike kavramıyla açıklanır. Aynı bölgede meydana gelen çevresel etki risk, risklerin gerçekleşmesi sonrasındaki iyileştirme çalışmaları ise afet olarak ifade edilir.

2. Bütüncül afet yönetimine göre bu olayda yapılması gerekenler nelerdir? Açıklayınız.

3-5. soruları aşağıdaki metin ve tabloya göre cevaplayınız.

Dünyada her yıl farklı oluşum nedeni ve süresine sahip, etki alanı dar veya geniş olan yüzlerce afet yaşanabilmektedir. Örneğin 2023 yılında Türkiye'nin en etkin diri fay sistemlerinden biri olan, Anadolu ve Arap levhaları arasındaki sınırı oluşturan, DAF üzerinde Kahramanmaraş (Pazarcık-Elbistan) depremleri meydana gelmiştir. Yaklaşık 2 dakika süren ve geniş bir alanı etkilemiş olan bu afet, can kaybı ve ekonomik hasar açısından 2023 yılının en yıkıcı olayı olmuştur. Bazı afetler, sonuçları itibarıyla başka afetlerin ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Sel, taşkın, deprem gibi afetlerden sonra görülen salgın hastalıklar bu duruma örnek olarak verilebilir.

Dünyada son yirmi yılda dünya çapında 11.705 afet olayı kaydedilmiş olup 2000-2019 yılları arasında bu afetlerden 5,6 milyar insan etkilenmiştir. Ayrıca dünya çapında yaklaşık 2,97 trilyon ABD doları tutarında ekonomik kayıp meydana gelmiştir.

Tablo 1: 2000-2019 Yılları Arasında Meydana Gelen Afet Sayısı ve Etkilenen Kişi Sayısı

Afet Türü	Afet Sayısı	Etkilenen İnsan Sayısı (Milyon Kişi)
Sel	3.254	1.650
Deprem	552	118
Endüstriyel Kazalar	822	1,4
Kuraklık	338	1.430
Uluslararası Göç	---	448,5
Aşırı Sıcaklar	432	
Volkanik Faaliyetler	102	109
Heyelan	376	
Orman Yangını	238	
Yoksulluk (ortalama insan sayısı)	---	1.167
Fırtına	2.043	727
Ulaşım Kazaları	3.548	0,13

3. Afetler hangi ölçütlere göre sınıflandırılabilir? (Birden fazla seçim yapabilirsiniz.)

- ☐ Oluştukları ülkelerin gelişmişlik düzeyine göre
- ☐ Etki alanına göre
- ☐ Beşerî faaliyetlere etkisine göre
- ☐ Oluşum nedenine göre
- ☐ Oluşum hızına göre
- ☐ Doğal çevreye etkisine göre

4. Aşağıdakilerden hangisi olası bir deprem sonrası yaşanabilecek afetler arasında yer almaz?

- A) Heyelan B) Tsunami C) Çığ D) Salgın hastalık E) Sel ve taşkın

5. Tabloda verilen afet türlerini oluşum nedenlerini dikkate alarak sınıflandırınız.

6-9. soruları aşağıda verilen metin, şekil ve tabloya göre cevaplayınız.

Afetlerin verebileceği zararların en aza indirilmesi için afet öncesi yapılması gereken çalışmalara daha çok önem verilmelidir. Bu nedenle bütüncül afet yönetiminin ilk ve en önemli aşaması, afet risklerini azaltma evresidir. Afetler konusunda duyarlı olunması amacıyla toplumda afet kültürünün ve afet yönetim sisteminin tüm evreleriyle oluşturulmasına yönelik çalışmalara önem verilmelidir.

Tablo 1: Klasik ve Bütüncül Afet Yönetimin Getirdiği Yeni Yaklaşımın Özellikleri

Klasik Yaklaşım	Yeni Yaklaşım
Afet ve acil durumlar, toplum hayatında nadir rastlanan olaylar olarak görülür.	Afet ve acil durumlar; gündelik hayatın, sürdürülebilir kalkınmanın bir parçası ve fırsat penceresi olarak görülür.
Afetler, normal zamanlarda toplumu ilgilendirmez ve dikkate alınmaz.	Toplum, afet öncesinde de afet ve acil durumları analiz edip dikkate alır.
Teknik ve yasal emirler şeklinde çözümler vardır.	Temel hedef, toplumun kapasitesini geliştirecek ve afetlere karşı zarar görme riskini azaltacak şekilde toplum tabanlı çözümler geliştirmektir.
Merkezi kamu kurumları bu konuda tek söz sahibidir. Toplumun katılımı istenmez. İnsanlar afetlerde genellikle sadece "afetzed" olarak yer alır.	İnsanlar afetlere hazırlıkta önemli bir paydaş olarak görülür ve onların da sürece katılımı esastır. Yerel kurumlar güçlendirilir, uzman ve uygulayıcıların ortak aklıyla iş yapılır.
Uygulamacı kurumlar topluma nadiren hesap verir ve öz eleştiride bulunur.	Kamuya hesap vermek, şeffaflık ve başarı değerlendirilmesiyle politikalar geliştirmek, ilgili kurum ve kuruluşların öncelikleri arasındadır.
Afetle ilgili çalışmalar daha çok afet sonrası yapılır.	Afetle ilgili çalışmalar, toplumu afetlere hazırlamak ve afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik olarak daha çok afet öncesi yapılır.
Afet sonrası amaç, toplumu afet öncesi duruma döndürmektir.	Afet ve acil durumlar, toplumsal dönüşüm için önemli bir fırsat olarak görülür.

6. Aşağıdakilerden hangileri bütüncül afet yönetiminin aşamaları arasında yer alır? (Birden fazla seçim yapabilirsiniz.)

☐	Süreç izleme ve raporlama
☐	Hazırlıklı olma
☐	Performans ölçümü
☐	Risk ve zarar azaltma
☐	Belge ve kayıt kontrolü
☐	İyileştirme
☐	Müdahale

7. Afet sonrası ideal iyileştirme süreci ile ilgili olarak

- I. Afet öncesi oluşan sorunları tanımlama
- II. Oluşabilecek yeni afetlere karşı tedbir alma
- III. Halkın katılımını sağlama

maddelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

8. Bütüncül afet yönetimi kapsamında risk ve zarar azaltma çalışmalarıyla bütüncül afet yönetiminin diğer aşamaları arasındaki ilişkiyi açıklayınız.

9. Bütüncül afet yönetimin getirdiği yeni yaklaşım ile klasik afet ve acil durum yönetim yaklaşımını karşılaştırınız.

Daha fazla soruya ulaşmak için
karekodu okutunuz.

7. ÜNİTE

BÖLGELER, ÜLKELER VE KÜRESEL BAĞLANTILAR

7.1. BÖLGE VE BÖLGE SINIRI

7.1.1. Bölge Belirleme Kriterleri ve Bölge Türleri

7.1.2. Kriterlere Göre Bölge Sınırları

7.1.3. Bölge Sınırlarında Değişim

► Bu ünite

- bölge belirleme kriterlerinin anlaşılabilmesi,
- Türkiye ve dünyadan örnek bölge türlerinin sınıflandırılabilmesi,
- bölge sınırlarının değişebilirliği ile bölge sınırlarındaki geçişlere ilişkin çıkarım yapılabilmesi

amaçlanmaktadır.

Ünite sizden anlam çözümleme tablosunu doldurmanız, verilen açık uçlu soruları cevaplamanız, üniteyle ilgili performans görevini yaparak öz değerlendirme ve grup değerlendirme formlarını doldurmanız, ölçme ve değerlendirme sorularını cevaplamanız beklenmektedir.

7. Ünite Ölçme ve Değerlendirme Soruları

Bu testte cevaplamanız için farklı soru çeşitlerinden oluşan toplam 5 soru verilmiştir. Daha fazla soruya ulaşmak için testin sonunda yer alan karekodu okutunuz.

1-3. soruları aşağıda verilen metne göre cevaplayınız.

İskandinav Kültür Bölgesi

İskandinav kültürü; Avrupa kıtasının kuzeyinde Aland ve Faroe adaları, Norveç, İsveç, Danimarka, Finlandiya, İzlanda, Grönland'ın bulunduğu bölgede yer alan bir kültürdür. İskandinav Kültür Bölgesi'nin oluşmasındaki en önemli kriter Nordik kültüre sahip toplumların bu alanda yaşamasıdır. Bölge topraklarının üçte biri kutup dairesi içinde yer almaktadır.

Bölgenin toplam nüfusu 27 milyonun üzerindedir. Nüfusun büyük çoğunluğu, soğuk iklim şartları nedeniyle bölgedeki ülkelerin güney kesimlerinde yaşamaktadır. Bölgenin kuzey kesimlerinde yaz mevsimi kısa sürer. Bu nedenle bölgede 50° kuzey enleminin kuzeyindeki alanlar tundra iklim bölgesi sınırları içinde yer almaktadır. İskandinav Kültür Bölgesi'nde yer alan ülkelerde tarım alanları oldukça sınırlıdır. Örneğin İsveç'in orta ve güney kesimlerinde yer alan tarım toprakları ülke topraklarının yaklaşık %10'una karşılık gelmektedir. Norveç'te balıkçılık yaygın ekonomik faaliyetlerdendir. Özellikle somon balıkçılığı yoğun olarak yapılmaktadır. İsveç ve Norveç zengin petrol yataklarına sahiptir. Ayrıca İzlanda'nın aktif volkan alanları, Norveç'teki fiyortlar, Finlandiya'daki buzul gölleri bölgenin dikkat çeken coğrafi özelliklerindendir. İskandinav Kültür Bölgesi'nde yer alan ülkelerin refah seviyesi oldukça yüksektir. Bu nedenle söz konusu ülkeler Birleşmiş Milletler İnsani Gelişmişlik Endeksi'nde üst sıralarda yer alırlar. Ayrıca Danimarka (1973), İsveç (1995) ve Finlandiya (1995) Avrupa Birliği'ne üye ülkelerdir.

1. İklim kriterleri göz önüne alındığında İskandinav Kültür Bölgesi'nin içinde yer aldığı doğal şekilsel bölgeler hangileridir?

2. İskandinav Kültür Bölgesi'nin oluşmasında öne çıkan bölge belirleme kriterleri nelerdir? Açıklayınız.

3. İskandinav Kültür Bölgesi ile Türkiye arasında coğrafi özellikler bakımından ne gibi benzerlik ve farklılıklar vardır? Örneklendirerek açıklayınız.

4 ve 5. soruları aşağıdaki metin ve haritaya göre cevaplayınız.

Coğrafya öğretmeni Ali Bey, Türkiye'deki orman alanlarının dağılışını gösteren aşağıdaki haritayı etkileşimli tahta üzerinde göstermiş ve öğrencilere bazı sorular sormuştur.

Öğrencilerin verdiği cevaplar şu şekildedir:

Göktürk: Türkiye'de kıyı bölgeleri orman varlığı bakımından iç bölgelere oranla daha zengindir. Bu durumun ana nedenlerinden biri bölgelerin yağış miktarlarının farklı olmasıdır.

Yeşim: Türkiye'nin iç kesimlerinde orman varlığının kıyı kesimlerine göre daha az olmasında orman yangınları etkili olmuştur.

Ceylin: Türkiye'nin iç kesimlerinde boşluklu orman alanlarının kıyı kesimlere göre fazla olmasında denizel etkinin iç kesimlere sokulmuş olması etkili olmaktadır.

Serhat: Türkiye'nin Karadeniz kıyısının orta kesiminde orman yoğunluğunun batı kesimine göre daha az olmasında topografik koşullar etkilidir.

Nuri: Çukurova'da orman yoğunluğunun diğer alanlara göre daha az olmasında yağış miktarı etkili olmuştur.

Zeynep: Tuz Gölü çevresinde orman yoğunluğunun az olmasının nedeni yağışın yetersizliğidir.

4. Hangi öğrencilerin verdiği bilgiler doğrudur?

- A) Göktürk, Yeşim, Ceylin
- B) Serhat, Nuri, Zeynep
- C) Ceylin, Serhat, Nuri
- D) Göktürk, Serhat, Zeynep
- E) Yeşim, Nuri, Zeynep

5. Coğrafi bir alan, birden fazla bölge türünün sınırları içinde yer alabilmektedir.

Aşağıdaki öğrencilerden hangilerinin cevaplarında bu özellik öne çıkmaktadır?

- A) Yeşim ve Ceylin
- B) Göktürk ve Zeynep
- C) Ceylin ve Serhat
- D) Yeşim ve Zeynep
- E) Serhat ve Ceylin

Daha fazla soruya ulaşmak için
karekodu okutunuz.

